

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення вимог режиму радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення»

1. Резюме

Метою прийняття акта є забезпечення дотримання вимог режиму радіаційної безпеки і посилення відповідальності за їх порушення.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Статтею 12 Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» визначені види діяльності, заборонені у зонах відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення. Статтею 46¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено адміністративну відповідальність за порушення вимог режиму радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення.

Останнім часом у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення почастішали випадки проникнення в ці зони без відповідного дозволу відповідних органів або самовільного поселення у них, або знищення, пошкодження чи перенесення знаків радіаційного забруднення або огорож зазначених зон. Однією з причин цього явища є м'якість покарання за вчинення вищевказаних протиправних дій.

За 2018 рік виявлено 371 факт вчинення правопорушень, передбачених статтею 46¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення, за 2019 рік – 586 фактів таких правопорушень, за якими складено протоколи про адміністративні правопорушення.

Крім того, одним із факторів виникнення численних масштабних пожеж у зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення може бути саме незаконне проникнення в ці зони та подальше перебування таких осіб у них. Пожежі в зазначених зонах можуть призвести до виникнення загрози життю або здоров'ю населення не тільки прилеглих територій, а і сусідніх держав, а також завдати значних матеріальних збитків.

Зазначене потребує посилення відповідальності, а також визнання кримінальним проступком таких дій, як проникнення в зону відчуження та зону безумовного (обов'язкового) відселення без надання передбаченого законом дозволу відповідних органів або самовільного поселення у них, або

знищення, пошкодження чи перенесення знаків радіаційного забруднення або огорож зазначених зон.

Крім того, радіаційний фон продуктів харчування рослинного і тваринного походження, промислової або іншої продукції, тварин, риби, рослин або будь-яких інших об'єктів, переміщених за межі зони відчуження чи зони безумовного (обов'язкового) відселення без проведення дозиметричного контролю, може перевищувати допустимі норми, що несе загрозу здоров'ю як для осіб, які переміщують зазначені об'єкти, так і для осіб, яким такі об'єкти будуть збуті.

Підвищення розміру штрафів за переміщення зазначених об'єктів, їх придбання з метою використання або збуту, або збут сприятиме дотриманню допустимих меж радіаційного впливу на персонал, населення та навколишнє природне середовище, встановлених нормами, правилами та стандартами з безпеки.

3. Суть проєкту акта

Законопроєктом пропонується внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України, якими передбачається:

посилити відповідальність за порушення вимог режиму радіаційної безпеки;

визнати кримінальним проступком такі дії, як проникнення в зону відчуження та зону безумовного (обов'язкового) відселення без надання передбаченого законом дозволу або самовільне поселення у них, або знищення, пошкодження чи перенесення знаків радіаційного забруднення або огорожі зазначених зон.

4. Вплив на бюджет

Реалізація законопроєкту не потребує додаткових матеріальних та інших витрат.

5. Позиція заінтересованих сторін

Законопроєкт не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, наукової та науково-технічної діяльності, не потребує проведення консультацій з громадськістю (прогноз впливу додається).

6. Прогноз впливу

Реалізація акта буде мати позитивний вплив на стан здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище. Не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

7. Позиція заінтересованих органів

Законопроект погоджено без зауважень Мінфіном, Мінекономіки, МВС та Мін'юстом.

8. Ризики та обмеження

У законопроекті відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

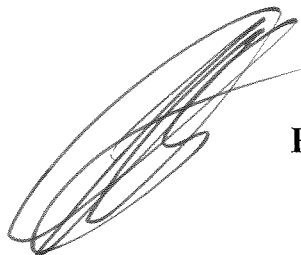
Законопроект не потребує проведення громадської антикорупційної та громадської антидискримінаційної експертизи.

9. Підстава розроблення проекту акта

Законопроект розроблено на виконання Указу Президента України від 10.07.2019 № 512 «Про деякі питання розвитку територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи».

**Міністр захисту довкілля та
природних ресурсів України**

_____ 2020 р.

Роман АБРАМОВСЬКИЙ